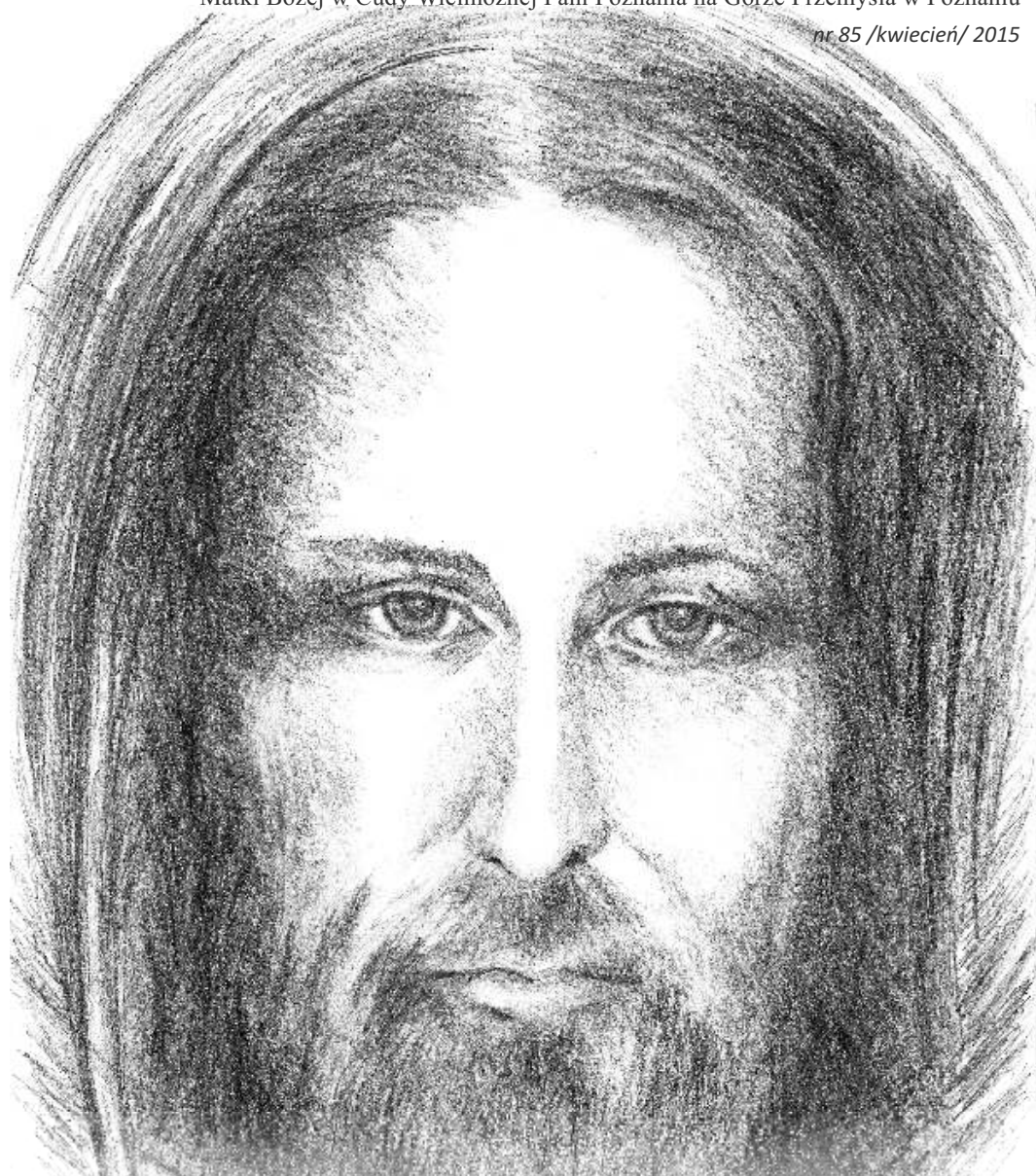

Echo Sanktuarium
ECHO SANKTUARIUM
for Franciscans

Matki Bożej w Cudy Wielmożnej Pani Poznania na Górze Przemysła w Poznaniu

nr 85 /kwiecień/ 2015

*Miłości uczniów rozpalonej w Wieczerniku,
Wiary Maryi pod Krzyżem,
I radości Wielkanocnej w Chrystusie Zmartwychwstałym*

życzą Franciszkanie

Aneta Pluta

ŻEBY UWIERZYĆ

*Teraz uczymy się stąpania po bezdrożach
Julia Hartwig, Radość*

Dzisiaj gram
dla Caravaggia
rolę niewiernego Tomasza

Moja ręka
nie wierzę
ale tak jest
chcę pewności konkretnych deklaracji zapewnień
on jednak kieruje moją niepewnością
a przecież podważam jego zmartwychwstanie

trochę się ociągam
dotykam tylko jednym palcem
czy gonią nieśmiałe wyniki moich badań

ja
niewierny Tomasz
schodzę z obrazu

ja rozsądny rozważny z nauką w ręku
egoista

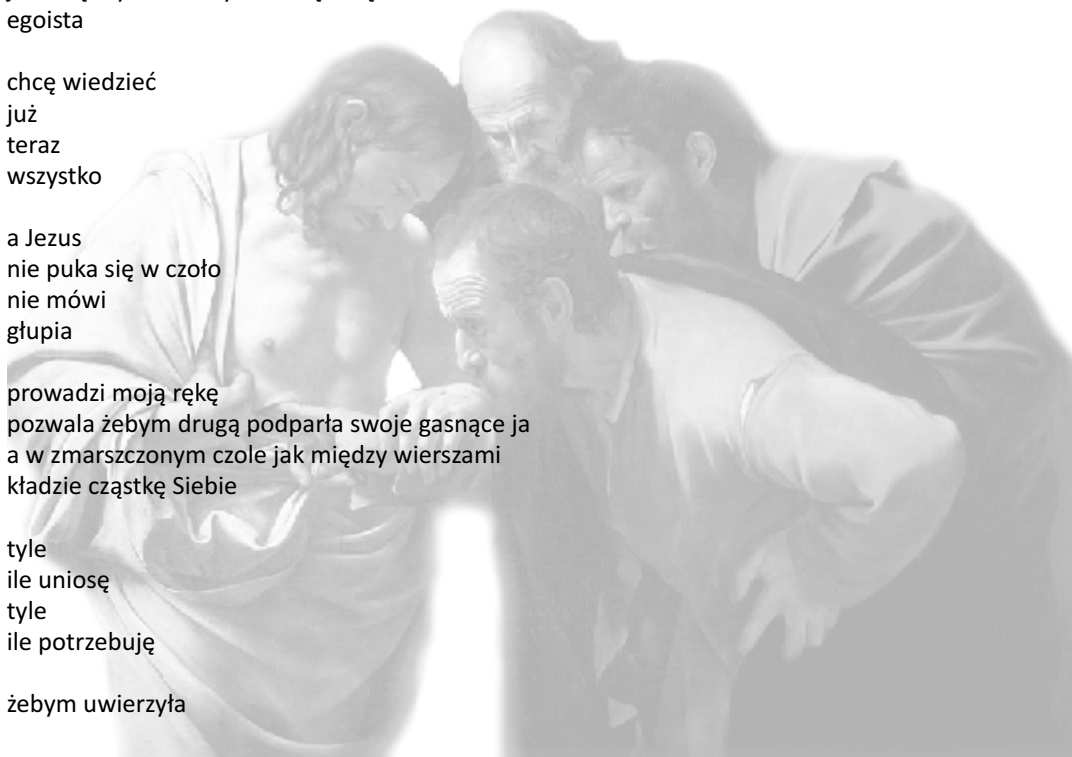
chcę wiedzieć
już
teraz
wszystko

a Jezus
nie puka się w czoło
nie mówi
głupia

prowadzi moją rękę
pozwala żebym drugą podparła swoje gasnące ja
a w zmarszczonym czole jak między wierszami
kładzie cząstkę Siebie

tyle
ile uniosę
tyle
ile potrzebuję

żebym uwierzyła

RELIKWIE PASYJNE – PAMIĄTKI MĘKI I ŚMIERCI CHRYSZTUSA

Wielki Post, a zwłaszcza Wielki Tydzień przygotowujący do Świąt Zmartwychwstania Pańskiego, to czas rozważań Pasji Chrystusa, którą upamiętniają zachowane relikwie Męki i Śmierci Pańskiej – najważniejsze wśród istniejących relikwii świata chrześcijańskiego. Choć ich autentyczność budziła pewne wątpliwości jednak dla wierzących były zawsze świętym i niepodważalnym materialnym dowodem faktów, które stały się fundamentem wiary chrześcijańskiej.

Czym są relikwie?

Relikwie (łac. reliquiae – pozostałość, szczątki, resztki) – miały i mają do dziś szczególne znaczenie jako przedmioty adoracji ale i dociekań naukowych. Wyróżnia się trzy podstawowe grupy (tzw. stopnie) relikwii. Do pierwszej należą cząstki ciała świętych – krew, kości, włosy itd. Do drugiej – przedmioty, które do nich należały – w tym m.in. elementy stroju, przedmioty, którymi się posługiwali. Trzecią grupę natomiast stanowią przedmioty, które według tradycji były dotknięte przez świętych za życia, miały z nimi jakąś bezpośrednią styczność.

Wierni oddawali cześć relikwiom wierząc, że za ich pośrednictwem uzyskają pomoc określonego świętego. Relikwiom przypisywano bowiem szczególnie właściwości uzdrawiające, chroniące przed złem lub nieszczęściem. Kult relikwii rozwinął się około połowy II wieku po Chrystusie. Pierwsi chrześcijanie przechowywali szczątki męczenników, swoich przewodników duchowych, a nawet wykupywali ciała współwynawców zamęczonych w amfiteatrach i na arenach w czasach prześladowań. Nad grobami męczenników wznoszono budowle zwane martyrium (martyrion) confessio, gdzie modlono się w kolejne rocznice ich śmierci. Z tej praktyki wywodzi się tradycja umieszczania relikwii w mensie ołtarzowej w każdej świątyni (od VI w. do Soboru Watykańskiego II). Zdarzało się, że relikwie umieszczano też w drzwiach kościołów by wierni wchodząc mogli je ucałować, później natomiast przechowywano je

w zakrystiach lub specjalnych miejscach po bokach ołtarza. Noszono także relikwie na szyi w niewielkich relikwiarzach. Ekspozowano je do publicznej adoracji w fundowanych najczęściej przez możnych ofiarodawców, relikwiarzach o różnych formach, wykonanych ze złota, srebra i drogich kamieni. Kult relikwii stał się w średniowieczu powodem nadużyć i szerokiego publicznego handlu, którego oficjalnie zabronił IV Sobór Laterański w 1215 roku. Jednym z postanowień Soboru było to, iż odtąd wszystkie sprawy związane z kultem relikwii są ustalane przez Kościół Katolicki, który będzie decydował którym relikwiom należy oddawać cześć.

Relikwie chrystologiczne (pasyjne) – najważniejsze wśród relikwii

Wśród licznych świętych relikwii, które funkcjonują w kręgu chrześcijańskim szczególne znaczenie mają te, które są związane z Jezusem Chrystusem określane mianem chrystologicznych (związane z Jego Męką i Śmiercią – zwane są pasyjnymi). W tym przypadku nie ma mowy o doczesnych szczątkach Ciała Zbawiciela z racji Jego Zmartwychwstania i Wniebowstąpienia. Zachowały się natomiast przedmioty uznane za narzędzia Jego Męki oraz płótna, w które owinięte zostało Jego Ciało złożone do grobu.

Drzewo Krzyża

Poszukiwania relikwii pasyjnych rozpoczęły się w 326 roku z inicjatywy św. Heleny – matki cesarza rzymskiego Konstantyna Wielkiego, który ustanowił chrześcijaństwo religią państwową na mocy edyktu mediolańskiego w roku 313. Według średniowiecznej legendy cesarzowa Helena doznała objawienia, dzięki któremu dowiedziała się gdzie w Jerozolimie szukać Chrystusowych relikwii. Odnaleziono Drzewo Krzyża, gwoździe i tabliczkę z napisem informującym o przyczynie skazania Jezusa na śmierć (tzw. Titulus Crucis).

Podobno znaleziono wówczas trzy krzyże, które poddano „eksperymentowi” aby ustalić, który

był narzędziem Męki Chrystusa. Po zetknięciu z jednym z nich cudownie wyzdrowiała chora (czy nawet zmarła) osoba, uznano go więc za Chrystusowy. Kościół uznał relikwię za prawdziwą i uczcił fakt jej odnalezienia ustanowieniem Święta Podniesienia Krzyża (obchodzonego aktualnie 14 września). Helena zdecydowała się dokonać podziału Krzyża. Przekazała trzy jego części do najważniejszych ośrodków chrześcijańskich: Konstantynopola, Rzymu i Jerozolimy. Z czasem dzielono te trzy fragmenty na kolejne mniejsze cząstki. Obecnie najbardziej okazałe znajdują się w katedrze w Brukseli, w bazylikach św. Piotra oraz św. Krzyża Jerozolimskiego w Rzymie (Santa Croce in Gerusalemme), w katedrze Notre Dame w Paryżu, katedrze w Poitiers we Francji, opactwie Heiligenkreuz pod Wiedniem i bazylice Grobu Pańskiego w Jerozolimie. Ponadto w katedrach we Florencji, Pizie i Wenecji, a także w Kijowie i Łucku na Ukrainie. Drobne cząstki Krzyża Chrystusa trafiły też do polskich świątyń – Sanktuarium Świętego Krzyża w klasztorze benedyktynów w Górach Świętokrzyskich, do Lublina (skradzione w 1991 roku), Elbląga, Boćkowa, Częstochowy, Kcyni, Krosna, Krakowa, Mogiły, Łomży, Owińskiego, Wałbrzycha, Pabianic, Pacanowa, Pańskości, Strzelna, Sandomierza, Pińczowa, Przeworska, Poznania, Włocławka oraz Zamościa.

Fot. 1. Sainte-Chapelle w Paryżu

Francji Ludwik IX Święty wykupił je z Wenecji i sprowadził do Paryża. Przechowywane były w wybudowanej specjalnie do tego celu gotyckiej kaplicy „architektonicznego relikwiarza” – Sainte-Chapelle nieopodal katedry Notre Dame (obecnie znajdują się w skarbcu katedralnym). Gwoździe zostały także podzielone. Jeden znajduje się w skarbcu katedry w Mediolanie, inny w bazylice św. Krzyża Jerozolimskiego w Rzymie. Gwóźdź, którym przebito stopę Chrystusa jest w Trewirze, brakujący jego fragment św. Gerard umieścił w katedrze w Toul. Kolejny – we włóchni św. Maurycego znajduje się w skarbcu w Hofburgu w Wiedniu.

Natomiast do Polski trafił fragment gwoździa w kopii włóchni św. Maurycego podarowanej Bolesławowi Chrobremu przez cesarza Ottona III w 1000 roku. Relikwia przechowywana jest w skarbcu wawelskim w Krakowie. Jeszcze jeden nasz władca – Władysław Jagiełło także został obdarowany tak cenną pamiątką. Papież Marcin V przekazał mu, w uznaniu zasług dla Kościoła, kilkumilimetrowy fragment gwoździa, który wprawiony w drogocenny relikwiarz o kształcie monstrancji także

znajduje się na Wawelu.

Gwoździe

Tradycja, jak wyżej powiedziano, przypisuje odnalezienie gwoździ, którymi był przybity do krzyża Chrystus, także świętej Helenie. Pierwotnie umieszczono je w bazylice na Górze Syjon w Jerozolimie. Z czasem wraz z koroną cierniową i fragmentem Krzyża trafiły do kaplicy cesarskiej w Konstantynopolu. W XIII wieku król

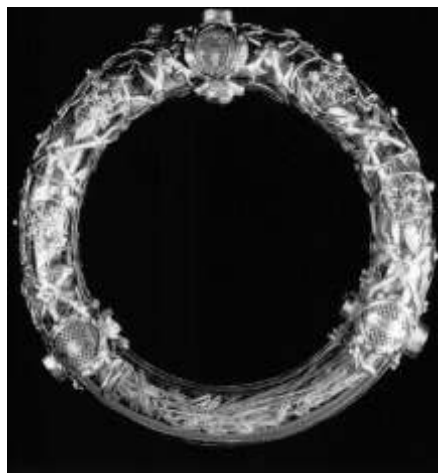
Titulus Crucis

Istnieją przypuszczenia, iż w identyfikacji Krzyża po odnalezieniu go przez św. Helenę pomógł umieszczony na nim Titulus Crucis nazywany przez rzymian „tablicą potępienia”. Tego rodzaju tablice noszone były przed skazańcem na miejsce kaźni i umieszczane nad jego głową po ukrzyżowaniu. Wykonywane były z pobielonego wapnem drewna, zawierały napis informujący

o powodzie wydania wyroku śmierci. Na Titulus Crucis Chrystusa, Poncjusz Piłat polecił wykonać napis: „Jezus z Nazaretu, Król Żydowski” w trzech językach – greckim, łacińskim, hebrajskim. Według tradycji jedna część tablicy pozostała w Jerozolimie, druga natomiast o wymiarach: 25,3 cm x 14 cm x 2,6 cm trafiła do Rzymu i obecnie przechowywana jest w srebrnym relikwiarzu w bazylice Świętego Krzyża Jerozolimskiego.

Korona Cierniowa

Pierwotnie znajdowała się w bazylice na Górze Syjon w Jerozolimie, a w 1063 roku przewieziono ją wraz z fragmentem krzyża i gwoździem do Konstantynopola. W XIII wieku te relikwie zakupił król Ludwik IX Święty i sprowadził do Paryża. Korona była obiektem tak wielkiego zainteresowania, że przez cały okres średniowiecza władcy świeccy i duchowni zabiegali o zdobycie choćby jednego jej ciernia. Na początku XV wieku joannici podarowali królowi Władysławowi Jagielle kilka świętych cierni. Tradycja podaje, iż pierwotnie przechowywane były w Czersku, a ostatecznie trafiły do katedry św. Jana w Warszawie. Fragment ciernia wraz z „cząstką Krwi Chrystusa” znajduje się od XIV wieku w relikwiarzu wykonanym ze strusiego jaja w katedrze płockiej. Relikwia Korony Cierniowej stopniowo traciła poszczególne kolce – i dziś stanowi obręcz o średnicy 21 cm z sitowia i wplecionych w nie gałązek. Zdaniem badaczy mogła mieć pierwotnie około 60 kolców/cierni. Jak się jednak okazuje aż 139 kościółów szczyci się ich posiadaniem. W Polsce relikwie korony cierniowej poza Płockiem można zobaczyć w Muzeum Sakralnym Kolegiaty Zamojskiej, a także w kościele św. Józefa Oblubieńca i św. Antoniego z Padwy w Boćkach na Podlasiu oraz w Miechowie.

Fot. 2 Relikwia Korony Cierniowej w Notre Dame w Paryżu

Włócznia Longinusa (tzw. Włócznia Przeznaczenia)

Była to włócznia, którą ponoć żołnierz rzymski o imieniu Longinus przebił bok Chrystusa na krzyżu. Istniało kilka obiektów uznawanych za Włócznię Longinusa. Jeden zaginął w dobie rewolucji francuskiej w Paryżu – przechowywany był do tego momentu w Sainte-Chapelle. Kolejną uważaną za prawdziwą jest włócznia w klasztorze w Izmirze w Turcji. Niektórzy utożsamiają włócznię św. Maurycego z Włócznią Longinusa. Podobnie w przypadku włóczni podarowanej Bolesławowi Chrobremu w 1000 roku.

Inne relikwie pasyjne

Do relikwii pasyjnych zaliczane są także tkaniny, jedną z nich jest **Tunika Chrystusa** o wymiarach: 1,47 m x 1,58 m, o którą żołnierze po ukrzyżowaniu rzucali losy, przechowywana w katedrze św. Piotra w Trewirze, gdzie przekazała ją fundatorka świątyni – św. Helena. Wykonanie szaty przypisuje się Najświętszej Marii Pannie. Relikwia prezentowana jest co-rocennie wiernym podczas tzw. Heilig – Rock – Tage. Inna tunika uważana za Chrystusową znajduje się w klasztorze benedyktynek w podparyskim Argenteuil. Jedną z najbardziej znaczących relikwii jest **Całun Turyński** – płótno pogrzebowe Chrystusa, przedmiot wielu badań i szerokiego za-interesowania naukowców, teologów i wiernych, przechowywane w Turynie od XVI wieku oraz **Chusta z Oviedo** i **Całun z Manoppello** – dające wyobrażenie o wizerunku Chrystusa. **Kolumna Biczowania**, przy której chłostano Jezusa podobno przechowywana była pierwotnie przez gminę chrześcijańską w Jerozolimie na Górze Syjon. W XIII wieku trafiła do Włoch do bazyliki św. Praksedy w Rzymie. Mierzy 50 cm wysokości i eksponowana jest w relikwiarzu wykonanym z brązu i szkła. Jej część znajduje się w skarbcu bazyliki św. Marka w Wenecji. Inna

kolumna (może będąca częścią tej rzymskiej) znajduje się w bazylice Grobu Pańskiego w Jerozolimie. **Święte Schody (Santa Scala)**, po których podobno przeszedł Chrystus do pałacu Poncjusza Piłata na przesłuchanie, także według tradycji przywiozła do Rzymu św. Helena. Od XVI wieku znajdują się w renesansowym budynku

Fot. 3. Chrystus jako Mąż Boleści, XV w.
(wokół krzyża motywy Arma Christi)

w pobliżu bazyliki św. Jana na Lateranie. Wykonane są z białego marmuru i liczą 28 stopni. Aktualnie niemal w całości pokrywa je drewniana okładzina. Wchodzi się po nich na kolanach w ramach pokuty (najczęściej w Wielki Piątek) do kaplicy św. Wawrzyńca (San Lorenzo) czyli Santa Sanctorum, gdzie przechowany jest wizerunek Jezusa – Acheiropoieton powstały w sposób nadnaturalny, jako dzieło św. Łukasza i aniołów. Katedra w Walencji szczyci się posiadaniem tzw. **Kielicha Ostatniej Wieczery** eksponowanego w szklanej gablocie, użytego do Mszy Świętej przez papieża Jana Pawła II w 1982 roku i Benedykta XVI w 2006 roku.

Arma Christi w sztuce

Arma Christi (narzędzia Męki Pańskiej) to ogólne określenie stosowane w odniesieniu do motywów w ikonografii chrześcijańskiej związanych z Męką Jezusa Chrystusa. Poza omówionymi wyżej obiektami (krzyż, korona cierniowa, gwoździe itd.) zalicza się do nich także: okowy, młotek, obcęgi, dzban z octem, gąbkę, trzcinę, bicz, drabinę, kości do losowania, koguta, srebrniki Judasza, purpurowy płaszcz, księżyc, gwiazdy, umywane dłonie Piłata i inne. Wszystkie te elementy, które wspomniane są w Piśmie Świętym, a odnoszą się do wydarzeń od Ostatniej Wieczery po złożenie Chrystusa do Grobu. Wizerunki tych przedmiotów zastępowały niekiedy nawet sceny pasyjne, kierując myśli wiernych bezpośrednio do nich. W sztuce ludowej, do której przeniknęły ze sztuki gotyckiej, prezentowane były na krzyżach, z pominięciem figury samego Ukrzyżowanego. Wszystkie tego

Fot. 4. Arma Christi umieszczone na krzyżu

rodzaju przedstawienia miały pobudzać do refleksji, modlitwy, pokuty. Jeśli czynią to i dziś, to z pewnością spełniają swoje zadanie.

Izabela Wyszowska

PRZYGOTOWANIE DO WIZYTACJI I KAPITUŁY WSPÓLNOTY FZŚ

Wspólnota Franciszkańskiego Zakonu Świeckich działająca przy tutejszym Sanktuarium przeżyła 14 marca br. wizytację i Kapitułę Wyborczą. Reguła FZŚ i Konstytucje nakazują nam co 3 lata wybrać Radę Wspólnoty. Z tej okazji podsumowujemy swoją działalność.

Wspólnotę tworzą 63 osoby. Z tego profesji wieczyści to 45 osób. Pozostali to nowi członkowie wspólnoty: profesji czasowi, nowicjusze i postulanci. Wynika z tego, że prawie 1/3 wspólnoty to nowi członkowie, przybyli do nas w ostatnich trzech latach - formacja wprowadzająca trwa w naszym Zakonie minimum 2,5 roku. Spośród profesów wieczyстых 12 osób to osoby chore. W minionym roku odeszła do Pana nasza długoletnia przełożona: s. Janina Nowicka. Pełniła swą funkcję od lat siedemdziesiątych do początku lat dziewięćdziesiątych. Była osobą wyjątkową: w czasach, gdy niewielu osobom „chciało się” żyć aktywnie w III Zakonie św. Franciszka, ona oprócz przewodniczenia wspólnocie zajmowała się księgami finansowymi i formacją dla nowych członków. Siostry, których była mistrzynią formacji, wspominają ją bardzo serdecznie.

Pielgrzymka do Gdańska i Gdyni z okazji 25-lecia Prowincji św. Maksymiliana Marii Kolbego

Coroczne spotkanie franciszkanów świeckich na Jasnej Górze - Droga Krzyżowa

W ostatnich 3 latach zmarło wielu członków naszej wspólnoty, w tym kilka siostr, które pracowały w naszym Sanktuarium: s. Krysia Ratajczak, s. Władzia Paetzold, s. Janinka Biegańska i s. Zosia Wieczorek.

Wspólnota spotykała się regularnie, zgodnie z planem pracy, w drugą sobotę miesiąca najpierw na godzinkach, a następnie na porannej Mszy św. o 9.00, na wspólnej modlitwie i na Agapie w salkach klasztornych. Dwukrotnie w roku spotkania miały charakter modlitewny: były to dni skupienia w Wielkim Poście i Adwencie. Zaś

spotkanie majowe już kilkakrotnie zamieniło się w wyjazd na dzień braterstwa. Tego dnia z całego Regionu Poznańskiego zjeżdżają się franciszkanie świeccy, czasem ze swoimi bliskimi. Spotkanie odbywają się najczęściej w Osiecznej koło Leszna lub w Pakości, w stynnej Pakoskiej Kalwarii.

Niekiedy wyjeżdżamy z okazji różnych uroczystości do innych wspólnot. W 2013 r. nasza wspólnota obchodziła 80-lecie i do nas przyjechali franciszkanie z Gniezna, Leszna, Ostrowa Wielkopolskiego, Nakła, Bydgoszczy, Osiecznej, Piehcina, Grodziska, Wronek, Wschowy, Jarocina, Czarnkowa.

Wiele wspólnie wyjeżdżamy. Mamy szczęście, że nasza odchodząca przełożona – s.Jadwiga - jest wspaniałym organizatorem pielgrzymek. W ostatnich latach przygotowała wyjazdy do: Wilna, Lichenia, Niepokalanowa i Szymanowa, Kodnia i Leśnej Podkowy, Sokółki, Gietrzwałdu, Torunia i Barda Śląskiego, Wrocławia i Trzebnicy, Lwowa, w Bieszczady, Limanowej, Krakowa, Łagiewnik, Świątynia Opatrzności Bożej i Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie, a także do Pragi i Wiednia, Rokitna i Świebodzin. Myślę, że na tym nie skończy. Już szykuje nowy wyjazd – szczegółów można dowiedzieć się, czytając informacje w naszej gablotce, znajdującej się po prawej stronie wyjścia z kościoła.

Wszyscy franciszkanie świeccy z Polski rokrocznie spotykają się na Jasnej Górze. My również organizujemy wyjazd. Jadąc do Częstochowy zwiedzamy zazwyczaj inne sanktuaria, przeżywając tzw. rekolekcje w drodze. Kilka osób spośród nas brało również udział w międzynarodowych spotkaniach franciszkanów świeckich: w EUFRA. W minionym roku odbyło się ono w Polsce w Straszynie, dwa lata wcześniej w Padwie. Zawsze jest to radosne doświadczenie spotkania się jedności w różnorodności.

Staraniem Rady Wspólnoty: naszej przełożonej i naszego asystenta, O.Mansweta Wardyna, sprowadzone zostały do naszego Sanktuarium relikwie bł.Anieli Salawy, patronki III Zakonu św. Franciszka w Polsce. Nabożeństwo do niej miał św. Jan Paweł II, gdy jako kardynał krakowski przychodził do bazyliki franciszkanów pomodlić się przed jej grobem.

Jak nas poznać? Kim jesteśmy? W naszym sanktuarium tymi, którzy sprzedają kadzidelka, palmy, wiązanki ziół, niektórzy z nas sprzątają kościół, inni czytają lekcje i modlitwy wiernych na Mszach, prowadzą czuwania w czasie Jerycha. Często bardziej widoczni jesteśmy w swoich parafiach, działając w kołach Caritasu czy Kościele Domowym. Jedna z naszych sióstr startowała w wyborach samorządowych. Inna aktywnie wspiera działania Duszpasterstwa Trzeźwości. Do podjęcia tych

indywidualnych inicjatyw, zgodnych z naszym sumieniem, popierających sprawiedliwość, zobowiązuje nas nasza Reguła. Wielu działa jedynie w swoich rodzinach pokojem, radością, wybaczeniem, pokutą, naśladowując św. Franciszka, a żyjąc Ewangelią, dążąc do miłości doskonałej w swoim świeckim stanie. Pokój! Dobro!

Pielgrzymka do Gdańska i Gdyni z okazji 25-lecia Prowincji św. Maksymiliana Marii Kolbego

s. Joanna
Szelągowska

KENIJSKA PRZYGODA

Boże Narodzenie zawsze jest okresem niezwykłym, jednak w tym roku był to dla mnie czas szczególny. Znalazłam się w dziewięcioosobowej grupie ze wspólnoty „Porcjunkula”, która postanowiła przeżyć ten czas z franciszkańskimi misjonarzami pracującymi w Kenii.

Po kilkumiesięcznych przygotowaniach, w końcu wsiedliśmy do samolotu z Warszawy do Mombasy. W Afryce powitała nas fala gorąca (pomimo nocnej pory było ok. 30°C), a przy wyjściu czekali już nasi przyjaciele - Ojciec Franciszkanie. Ojciec Robert (w Afryce od prawie 3 lat), poprzedni duszpasterz naszej wspólnoty, oraz Ojciec Arkadiusz i Kazimierz, którzy w Kenii posługują już ponad 20 lat.

Jednym z głównych punktów programu były odwiedziny w St. Anthony Children's Home - Centrum Rehabilitacyjnym dla dziewcząt w Limuru. Centrum Św. Antoniego to miejsce, w którym, dzięki polskim franciszkanom, schronienie znalazło ponad 60 dziewczynek. Inaczej nie miałyby one możliwości chodzenia do szkoły - nie miałyby za co jej opłacić. Teraz mogą myśleć o przyszłości i normalnym funkcjonowaniu w społeczeństwie. Na co dzień opiekują się nimi siostry zakonne ze Zgromadzenia Córek Najświętszego Serca Pana Jezusa, a czasem także wolontariusze. Limuru to miejsce dla nas szczególnie ważne, gdyż nasza wspólnota we współpracy z Caritas Archidiecezji Poznańskiej i charytatywni.allegro.pl wspomaga tworzenie pracowni komputerowej dla dziewczynek.

Mieszkancki domu przywitały nas z ogromną serdecznością. Wraz z nimi już 23 grudnia zaczęliśmy świętowanie Bożego Narodzenia. Po uroczystej Mszy z piękną, taneczną i muzyczną oprawą przygotowaną przez dziewczynki, zjedliśmy uroczysty obiad. Po posiłku rozdaliśmy dziewczynkom przywiezione z Polski szczoteczki do

zębów, a będące w naszej grupie protetyczka i studentka stomatologii tłumaczyły i pokazywały, jak dbać o zęby. Szczera radość, nawet z takich drobiazgów, oraz szeroki uśmiech dziewczynek pozostaną na zawsze w naszej pamięci.

Poznaliśmy również inne miejsca, w których na co dzień mieszkają i pracują polscy Ojcowie. Odwiedziliśmy dwa klasztory w Nairobi. Wigilię i Pierwsze Święto przeżywaliśmy natomiast w Subukii - Sanktuarium Maryjnym położonym na samym równiku. To niezwykle miejsce odwiedzane jest przez pielgrzymów nie tylko z terenu całej Kenii, ale także z innych krajów. Na terenie Sanktuarium właśnie trwa budowa bazyliki, do której ma zostać przeniesiona słynąca cudami figurka czarnoskórej Madonny z Dzieciątkiem.

Podczas naszego dwutygodniowego pobytu mogliśmy podziwiać piękno i różnorodność flory i fauny tego niezwykłego, równikowego kraju położonego nad Oceanem Indyjskim. Spotkaliśmy afrykańskie zwierzęta: lwy, słonie, żyrafy, hipopotamy, zebry, antylopy, bawoły i wiele innych gatunków znanych nam z bajek i filmów przyrodniczych. Uczestniczyliśmy we Mszy Świętej na sawannie, odwiedziliśmy prawdziwy afrykański dom, a przede wszystkim poznaliśmy wielu niezwykłych ludzi. Przywieźliśmy z Afryki niesamowite wspomnienia i tysiące

zdjęć. Nie jestem w stanie opisać wszystkich przeżyć tego czasu, ale czuję, że Kenia i spotkani tam ludzie zostaną na zawsze w moim sercu.

Marysia Pulikowska

PODZIELMY SIĘ RADOŚCIĄ ... W LIMURU

Początki

Zacząto się od starych sztucców i dzbanka z poddasza Sekretariatu Misyjnego w Gdyni, kilku afrykańskich pamiątek od rodziny Misjonarza i książek podarowanych przez przyjaciół. To przedmioty, ale najważniejszy był cel, pomysł i zapał Przyjaciół Misji. Zachęceni do działania po barwnych opowieściach i świadectwach głoszonych przez Misjonarzy z Kenii podczas ich zesłorocznego pobytu w Polsce, Diakonia Charytatywna duszpasterstwa Porcjunkula w Poznaniu podjęła akcję w ramach kampanii „Podzielmy się radością”. Dzięki pomocy wielu osób z Gdańska, Warszawy i Poznania, wsparciu Ojca Prowincjała i Sekretariatu Misyjnego oraz Ojców pracujących w Kenii, udało się na początku października wystawić pierwsze przedmioty na aukcjecaritas.pl. Cel jest konkretny, stworzenie pracowni komputerowej dla dziewcząt w **Rehabilitacyjnym domu**

dziecka Św. Antoniego w Limuru, 30 km od Nairobi, stolicy Kenii. Taka pracownia, zapewni możliwość nauki obsługi komputera, często niezbędną do podjęcia nauki w college'u czy rozpoczęcia studiów. Wydawałoby się, że obsługa komputera to coś, co dla nas jest codziennością, dla dziewczynek natomiast jest furtką do dalszej nauki, pracy, a więc lepszego życia. Do celu nie trzeba było nikogo przekonywać, Kenia to kraj kontrastów, kraj, który ciągle zaskakuje, zmienia sposób widzenia rzeczywistości. Z jednej strony bieda,

ubóstwo, walka o przetrwanie, z drugiej nowe technologie, postęp, odważne inwestycje w dużych miastach, chcące jakby ukryć biedę Trzeciego Świata.

Prezent z Afryki

Dwa miesiące po rozpoczęciu akcji, na nasz cel sprzedanych zostało 260 przedmiotów, głównie tuż przed Świętami Bożego Narodzenia, w czasie których, jak wierzę, wielu ucieszyły drobne pamiątki z Afryki, książki, płyty, biżuteria i inne przedmioty, подарowane przez wspierających akcją dobrych ludzi. Obecność w radio, prasie („Przewodnik Katolicki”), na stronach internetowych (Franciszkanie, „Porcjunkula”, „Podzielmy się radością”), wydrukowane ulotki, udział w Tygodniu Misyjnym w Poznaniu, ogłoszenia we franciszkańskich klasztorach w Poznaniu, Gdyni i Gdańsku, sprawiły, że akcja na rzecz Limuru cieszy się dużym zainteresowaniem. Stworzenie pracowni komputerowej jest ważne, nie da się tego zrobić bez finansowych nakładów. Chociaż drobne rzeczy sprzedawane na aukcjach nie przynoszą dużych dochodów, zebraliśmy już około 6 tys. złotych. Nie wystarczy to jeszcze na całość projektu. Diakonia Charytatywno-Misyjna Duszpasterstwa Porcjunkula w Poznaniu nie traci jednak nadziei na powodzenie projektu, bo on już się udał. Zaangażowaliśmy swoje talenty, czas, ale przede wszystkim serca po to, żeby pomóc potrzebującym, aby zwrócić uwagę innych na to dzieło, na pracę naszych misjonarzy, a to już jest sukces. Wiele osób podjęło przy okazji projekt adopcji na odległość zapewniając wykształcenie dziewczynk z St. Anthony's Children's Home.

Dziewczynka ze zdjęcia

Wiele razy na mapie, na stronach internetowych Sekretariatu, czy Franciszkanów w Kenii, wędrowaliśmy do Limuru, aby zobaczyć miejsce, twarze uśmiechniętych dziewczynek, poznać ich historie na blogu Kasi – wolontariuszki z Warszawy i aby wreszcie grupą dziewięciu osób spędzić z dziewczynkami kilka chwil w Limuru podczas dwutygodniowego pobytu w Kenii. Ta świąteczna wizyta w Domu Dziecka, zaowocowała licznymi wzruszeniami, radością, a przede wszystkim poczuciem, że warto pomagać, że jesteśmy im

potrzebni zarówno na miejscu jak i na odległość. Przywitało nas grono roześmianych, otwartych dziewcząt, wśród nich mała Claire ze zdjęcia reklamującego nasz charytatywny projekt, która długo

nie czekając, wylądowała w naszych ramionach, chwyciła za rękę i z ufnością, i szczerością dziecka towarzyszyła, nie odstępując nas na krok, jakbyśmy znali się od dawna.

Pomysły i plany

Aukcje trwają, ciągle umożliwiając zakup przedmiotów, dochód z których przeznaczony jest na pomoc tym właśnie dziewczynkom, które jeszcze niedawno, uśmiechnięte, tańczące w rytm kolęd przyjęły nas tak otwarcie. Pełni energii, słońca i zapału, jakie przywieźliśmy z naszego pobytu w Kenii, mamy kilka pomysłów na kontynuowanie akcji na aukcjecaritas.pl

Chcielibyśmy oprócz niezmiennie wystawianych przedmiotów z Afryki oraz tych podarowanych na aukcje, do czego serdecznie zachęcamy, wystawiać na licytację rzeczy trochę bardziej wartościowe, np. podarowane przez znane osoby (artystów, sportowców, polityków), wierzymy, że znajdą one swoich odbiorców. Drugą nowością mogą być usługi tych, którzy chcą wspierać misję, dzieląc się swoimi kompetencjami np. przewodnika miejskiego, usług kosmetycznych, warsztatów decupage czy kursów fotograficznych. Mamy już kilka zgłoszeń i chętnych do uczestnictwa. Marzy nam się również organizacja

koncertu charytatywnego, z którego dochód przeznaczony byłby na pracownię. Trwają również rozmowy na temat wejściówek do jednego z miejsc w Polsce związanych z Afryką. Caritas Archidiecezji Poznańskiej patronujący całej akcji w ramach kampanii społecznej „Podzielmy się radością” podejmuje współpracę z lokalną i ogólnopolską prasą, licząc na większą reklamę i zasięg kampanii. Liczymy również na to, że wieści o kontynuacji akcji dla Limuru rozniosą się po całej Prowincji wśród wielu Przyjaciół

Misji. Ludzie bardzo chętnie pomagają, za co serdecznie wszystkim dziękujemy. W ramach wdzięczności możemy zapewnić o modlitwie, podzielić się licznymi zdjęciami, filmami z Limuru z naszego i poprzednich pobytów wolontariuszy, historyjkami, z blogu Kasi z Warszawy, które pojawiać się będą na facebooku i na stronie „Podzielmy się radością” w każdą środę, ale przede wszystkim zapewnić, że to dzielenie się radością ma konkretny sens i cel.

Więcej przeczytać można na www.porcjunkula.com, www.podzielmysieradoscia.pl oraz na facebooku „St. Anthony Children's Home” i „Podzielmy się radością”.

Maria Słowińska

WIELKOPOSTNE REKOLEKCJE DAT

Tegoroczne wielkopostne rekolekcje dla Duszpasterstwa Trzeźwości w Poznaniu przeprowadził ks. Leopold Juszczyszyn z Głogowa, w dniach 6-8 marca br. w Sanktuarium Matki Bożej w Cudy Wielmożnej. Hasłem był temat roku duszpasterskiego: „Nawracajcie się i wiercie w Ewangelię”.

Teresa Maria z DAT zanotowała kilka wiodących myśli:

„Wielki Post – 40 dni. Czas, w którym jest miejsce dla Pana Boga przede wszystkim – staję przed nim pusty i bezradny. Nie wymądrzam się. Czas, w którym nie ma się czegoś nauczyć, ale mam się czegoś ODUZYĆ! Mam podjąć wyrzeczenie dla mnie bardzo trudne, nie powierzchowne, mam obmyć się z głupoty, iluzji, wyobrażeń i masek.

Pomyślę, CO BÓG sądzi o mnie. Moje życie zwrócę ku NIEMU, a ON dokona reszty: nawrócenia i przemiany. Jeśli tego chcę... całym sercem!”.

Aforyzm

Alkohol jest rzeczywiście niezawodnym i skutecznym środkiem rozwiązującym. Rozwiązuje on bowiem: małżeństwa, rodziny, przyjaźnie, konta bankowe, komórki wątrobowe, komórki mózgowie itd. Nie rozwiązuje tylko żadnych problemów!!!

Zaproszenie

Duszpasterstwo Apostolstwa Trzeźwości Archidiecezji Poznańskiej przy Sanktuarium Matki Bożej w Cudy Wielmożnej, Pani Poznania, zaprasza wszystkich, którzy sami, lub ich bliscy, przeżywają tragedie uzależnienia, oraz tych, którzy chcą być Apostołami abstynencji, trzeźwości, na:

1. MSZĘ ŚW. w intencji o Boże błogosławieństwo, trzeźwość i abstynencję w rodzinach, za wstawiennictwem św. Maksymiliana M. Kolbego – 14 każdego miesiąca, godz. 18.
2. DZIEŃ SKUPIENIA dla osób uzależnionych, ich rodzin oraz sympatyków abstynencji – w każdą pierwszą sobotę miesiąca godz. 10.30 – 15.00. W programie m.in.: Msza św. o godz. 12.00, mityng otwarty o godz. 13.30.
3. ADORACJĘ Najświętszego Sakramentu – w każdy pierwszy piątek miesiąca godz. 21.00 -22.00.
4. CZWARTKI w duszpasterstwie – godz. 17.00 – 18.00 (w salce). Możliwość spotkania z archidiecezjalnym duszpasterzem DAT ks. Pawłem Pawlickim i psychologiem.
5. MITYNG SPIKERSKI – w każdą niedzielę godz. 17.00 (w salce).
6. STRONĘ INTERNETOWĄ: www.trzezwosc.archpoznan.pl

MATKO DUCHOWEJ PRZEMIANY
PROWADŹ NAS DO WOLNOŚCI
DZIECI BOŻYCH

JERZY CHEŁKOWSKI, *Z GŁĘBOKOŚCI WOŁAM DO CIEBIE*

Życie duchowe ludu Bożego od wieków czerpie z obfitego źródła słowa Bożego. Konstytucja dogmatyczna o Objawieniu Bożym „*Dei Verbum*” Soboru Watykańskiego II podaje: „Tak wielka tkwi w słowie Bożym moc i potęga, że jest ono dla Kościoła podporą i siłą żywotną, a dla synów Kościoła utwierdzeniem wiary, pokarmem duszy oraz źródłem czystym i stałym życia duchowego” (KO nr 21). Modlitwa osobista i wspólnotowa sięga zwłaszcza do Psalterza. Kościół przejął od ludu Starego Przymierza ten skarbiec modlitwy zawarty w Piśmie świętym. Jako natchniona księga Pisma Świętego był on przyjmowany jako słowo modlitwy namaszczone natchnieniem Ducha Świętego. Pustelnicy odmawiali psalmy podczas swoich nocnych czuwań. Św. Benedykt dla swoich mnichów ułożył modlitwę psalmami, która dała początek liturgicznej modlitwie Kościoła. Św. Franciszek z Asyżu z takim upodobaniem modlił się psalmami, że na ich wzór ułożył kilkanaście „własnych” psalmów, które składały się z fragmentów psalmów i innych tekstów biblijnych i liturgicznych. Sobór Watykański II podkreślił szczególną wartość Liturgii Godzin i zalecił jej odmawianie nie tylko osobom duchownym i konsekrowanym, ale także wiernym świeckim. W każdej Mszy świętej, w Liturgii Słowa mamy także psalm, który w swej treści łączy się z czytaniem mszalnym, pozwala nam je medytować i „podpowiada” nam modlitewną odpowiedź na usłyszane słowo Boże. W czasach współczesnych odnowiona została mnisha praktyka modlitewnego czytania Pisma Świętego *Lectio divina*.

Z Księgi Pisma Świętego wielu wiernych chętnie korzysta w osobistej modlitwie. Pan prof. dr. hab. Jerzy Chełkowski, autor niniejszej publikacji, czyni

to od wielu już lat. Tym osobistym doświadczeniem i zachwytem podzielił się już przed paru laty publikując w Wydawnictwie św. Wojciecha kilka książeczek w serii „Modlitwa wieków”. Każda z nich podejmowała jakiś jeden wybrany temat i – po omówieniu tego tematu – proponowała lekturę wybranych tekstów biblijnych przez cały miesiąc. Wystarczy przywołać niektóre tytuły: „Radosna światłość”,

„Słowa pokrzepienia”, „Ufaj Bogu” i „Daj mi mądrość”. Obecna publikacja jest dużo obszerniejsza, bo na każdy dzień roku został zaproponowany jeden albo dwa teksty biblijne, a ponadto mamy krótki komentarz. W sumie znajdziemy w niej 105 psalmów, 86 innych tekstów Starego Testamentu oraz 147 z Nowego Testamentu. Przywołuje on niekiedy dane egzegezy i teologii biblijnej, ale przede wszystkim ma charakter duchowy i osobistego świadectwa, pomagając w aktualizacji słowa Bożego w naszej

modlitwie i codzienności życia wiary. Dla wszystkich, którzy chcieliby poznać modlitwę w oparciu o słowo Boże, albo ubogacić swoją osobistą praktykę codziennej modlitwy, będzie to bardzo dobry przewodnik. Dla tych, którzy modlą się Liturgią Godzin, ta publikacja może służyć pomocą poprzez zestawianie tekstów psalmów z innymi tekstami biblijnymi i dołączony komentarz.

Naszej modlitwie słowem Bożym niech patroluje Najświętsza Dziewica, która pozostaje przez wieki wzorem wsłuchania się w słowo, dialogu z Bogiem i pokornej, pełnej posłuszeństwa odpowiedzi na to słowo.

o. Michał Baranowski OFMConv.

Aneta Pluta

UMIEĆ MÓWIĆ

Bezradne słowo
Za nic ma moje jęki
W bezkształcie
Oczekuję

Zmieniły miejsca wszystkie nuty
Niczego nie słyszę

Ryżowe smaki ziaren
Nie chcą towarzystwa
Wyruszam więc w drogę

Zagłębam się w gęste korytarze więzi

z Niepoznanym

Trochę trudno z torbami dnia
Więc je zostawiam

Nie odczuwam temperatury
Niepotrzebne mi płaszcze i szale

Nie mam uczuć
Dziwnie lekko
Bo pusto

Idę

Nic nie widzę
Niczego bardziej nie chcę
Jak tylko napętnić swoje puste
Serce
Tobą Jezu
I mieć od tego zawroty głowy

OBCHODY TRIDUUM PASCHALNEGO W SANKTUARIUM:

Wielki Czwartek 2.IV – godz. 18.00

Wielki Piątek 3.IV – godz. 18.00

Wigilia Paschalna 4.IV – godz. 21.00 (rozpoczęcie na placu przed kościołem, przynosimy świece)

Rezurekcja Wielkanocna 5.IV – godz. 7.00

SPOWIEDŹ W WIELKIM TYGODNIU (29 marca – 4 kwietnia):

„**Noc Konfesjonatów**”: w sobotę 29 marca w godz. od 21.00 do 24.00.

Niedziela Palmowa Męki Pańskiej: spowiedź podczas Mszy św. o godz. 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 18.00.

Wielki Poniedziałek, Wielki Wtorek, Wielka Środa: spowiedź podczas Mszy św. o godz. 7.00, 9.00 i 18.00 oraz w godz. od 10.00 do 12.30 i od 15.00 do 18.00.

Wielki Czwartek, Wielki Piątek, Wielka Sobota: spowiedź w godz. od 7.00 do 13.00 i od 14.00 do 17.00.

Uwaga! Nie będzie możliwości spowiedzi podczas Liturgii Wielkiego Czwartku, Wielkiego Piątku i Wielkiej Soboty oraz podczas Mszy św. w Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego i Poniedziałek Wielkanocny.

ZAPRASZAMY NA:

- **Msze św. w dni powszednie** o godz. 7.00, 9.00 i 18.00; w niedziele i uroczystości o godz. 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30 i 18.00;
 - codzienną całodzienną **adorację Najświętszego Sakramentu**;
 - **Nowennę do św. Antoniego** w każdy wtorek po Mszy św. o godz. 9.00 i 18.00;
 - **Nowennę do Matki Bożej w Cudy Wielmożnej** każdy czwartek po Mszy św. o godz. 9.00 i 18.00;
 - **Koronkę do Miłosierdzia Bożego** w dni powszednie o godz. 15.00;
 - **Różaniec** codziennie o godz. 17.30;
 - **Godzinki ku czci N.M.P.** w każdy czwartek o godz. 8.30;
 - **Spowiedź**: od poniedziałku do piątku w godz. 10.00 – 12.30, 15.10 – 17.30; w sobotę w godz. 15.10 – 17.30 oraz na początku każdej Mszy św.
-

KLASZTOR OO. FRANCISZKANÓW

ul. Franciszkańska 2, 61-768 Poznań,

tel. 61 852 36 37

www.poznan.franciszkanie.pl

poznan@franciszkanie.gdansk.pl

Numer do druku przygotowali:

o. Michał Baranowski

– redakcja

Joanna Piechorowska

– opracowanie graficzne i redakcja